

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0007/2012

9.1.2012

RAPORT

Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi soovitus nõukogule kooskõlastatud poliitika väljatöötamise kohta seoses režiimidega, mille juhtide isiklike ja majandushuvidega seotud ELis toimuva tegevuse suhtes kohaldatakse ELi piiravaid meetmeid (2011/2187(INI))

Väliskomisjon

Raportöör: Graham Watson

SISUKORD

lehekülg

ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI SOOVITUS NÕUKOGULE...3	
SELETUSKIRI.....11	11
ETTEPANEK VÕTTA VASTU SOOVITUS NÕUKOGULE B7-0235/2011.....12	12
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....14	14

ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI SOOVITUS NÕUKOGULE

**kooskõlastatud poliitika väljatöötamise kohta seoses režiimidega, mille juhtide isiklike ja majandushuvidega seotud ELis toimuva tegevuse suhtes kohaldatakse ELi piiravaid meetmeid
(2011/2187(INI))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Graham Watsoni ALDE fraktsiooni nimel esitatud ettepanekut võtta vastu soovitus nõukogule kooskõlastatud poliitika väljatöötamise kohta seoses autoritaarsete režiimidega, mille juhtide isiklike ja majandushuvidega seotud ELis toimuva tegevuse suhtes kohaldatakse ELi piiravaid meetmeid (B7-0235/2011),
- võttes arvesse ÜRO põhikirja ja eriti selle artikleid 1 ja 25 ning VII peatüki artikleid 39 ja 41,
- võttes arvesse ÜRO inimõiguste konventsioone ja nende fakultatiivprotokolle,
- võttes arvesse kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti ja selle kahte fakultatiivprotokollit,
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni (Euroopa inimõiguste konventsioon),
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu 28. aprilli 2006. aasta resolutsiooni 1674, milles kinnitatakse uuesti 2005. aasta ülemaailmse tippkohtumise dokumendi sätteid, mis käsitlevad kohustust kaitsta elanikkonda genotsiidi, sõjakuritegude, etnilise puhastuse ja inimsusevastaste kuritegude eest,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogul 12. detsembril 2003. aastal vastu võetud Euroopa julgeolekustrateegiat „Turvaline Euroopa paremas maailmas”,
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1267 (1999) olukorra kohta Afganistanis ja resolutsiooni 1371 (2001) olukorra kohta endises Jugoslaavia Makedoonia Vabariigis,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikli 21 lõiget 2 ning artikleid 22 ja 36,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 215,
- võttes arvesse nõukogu 22. juuli 2003. aasta raamotsust 2003/577/JSK vara või tõendite arestimise otsuste täitmise kohta Euroopa Liidus¹,

¹ ELT L 196, 2.8.2003, lk 45.

- võttes arvesse nõukogu 22. jaanuari 2004. aasta dokumenti „Välissuhete volinike töörühma sanktsioonide üksuse loomine (RELEX/Sanktsioonid)” (5603/2004),
- võttes arvesse nõukogu 7. juuni 2004. aasta dokumenti „Piiravate meetmete (sanktsioonide) kasutamise aluspõhimõtted” (10198/1/2004),
- võttes arvesse Euroopa Kohtu otsust kohtuasjas Yusuf and Al Barakaat International Foundation vs. nõukogu ja komisjon (EKL 11-3533 (2005)),
- võttes arvesse nõukogu 6. oktoobri 2006. aasta raamotsust 2006/783/JSK konfiskeerimisotsuste suhtes vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamise kohta¹,
- võttes arvesse nõukogu 9. juuli 2007. aasta dokumenti „Piiravate meetmete tõhusa rakendamise parimad tavad ELis”(11679/2007),
- võttes arvesse nõukogu 21. juuli 2007. aasta dokumenti „Ühise seisukoha 2001/931/ÜJVP rakendamine” (10826/1/07REV 1),
- võttes arvesse nõukogu 24. aprilli 2008. aasta dokumenti „Piiravate meetmete rakendamise parimate tavade hetkeseisust ELis” (08666/1/08/REV 1),
- võttes arvesse nõukogu 26. jaanuari 2009. aasta ühist seisukohta 2009/67/ÜVJP, millega ajakohastatakse terrorismivastaste erimeetmete rakendamist käsitlevat ühist seisukohta 2001/931/ÜVJP ja tunnistatakse kehtetuks ühine seisukoht 2008/586/ÜVJP²,
- võttes arvesse nõukogu dokumenti „Euroopa Liidu ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames kasutatavate piiravate meetmete (sanktsioonide) rakendamise ja hindamise suunised”, mis on viimati läbi vaadatud 15. detsembril 2009 (17464/09),
- võttes arvesse oma 4. septembri 2008. aasta resolutsiooni hinnangu andmise kohta ELi sanktsioonidele osana ELi tegevusest ja poliitikast inimõiguste valdkonnas³,
- võttes arvesse direktiivi 2005/60/EÜ rahandussüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta⁴,
- võttes arvesse liikmesriikide välipoliitika ressursse,
- võttes arvesse kodukorra artikli 121 lõiget 3,
- võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A7-0007/2012),

Üldised tähelepanekud ELi lähenemisviisi kohta autoritaarsetele juhtidele

A. arvestades, et ELi lepingu artiklis 21, mis viidi sisse Lissaboni lepingu artikli 1 lõikega 24, kinnitatakse, et liit juhindub kogu tegevuses järgmisest: „demokraatia, õigusriik,

¹ ELT L 328, 24.11.2006, lk 59.

² ELT L 23, 27.1.2009, lk 37.

³ ELT C 295 E, 4.12.2009, lk 49.

⁴ ELT L 309, 25.11.2005, lk 15.

inimõiguste ja põhivabaduste universaalsus ning jagamatus, inimväärikuse, võrdsuse ja solidaarsuse ning Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja põhimõtete ja rahvusvahelise õiguse austamine”;

- B. arvestades, et sanktsioone kohaldatakse, pidades silmas Euroopa Liidu lepingu artiklis 21 sätestatud ÜVJP eesmärgi, mis hõlmavad rahu ja rahvusvahelise julgeoleku tugevdamist, inimõiguste ja põhivabaduste ning õigusriigi põhimõtete järgimist ja heade valitsemistavade edendamist;
- C. arvestades, et ÜVJP raames käsitletakse sanktsioone ja piiravaid meetmeid kergete sunnimeetmetena, näiteks relvaembargod, kaubandussanktsioonid, finants- ja majandussanktsioonid, varade külmutamine, lennukeeld, sissesõidupiiirangud, diplomaatilised sanktsioonid, spordi- ja kultuuriürituste boikott ja kolmanda riigiga koostöö katkestamine;
- D. arvestades, et sanktsioonide ja piiravate meetmete kohaldamine on tulemuslik vaid siis, kui see on osa ELi ja selle liikmesriikide ühtsest ja üldisest strateegiast inimõiguste vallas;
- E. arvestades, et nn suunatud sanktsioonid võivad esineda mitmes vormis – isikuliste sanktsioonide, valikuliste majanduslike meetmete ja diplomaatiliste meetmetena, mille hulka kuuluvad viisakeeld, varade külmutamine, ekspordi- või impordikeeld teatavatele kaupadele, lennukeeld, investeerimiskeeld või ametlike suhete piiramine;
- F. arvestades, et liikmesriikide lahkavused põhjustavad sageli piiravate meetmete ebahõlpsust kohaldamisel, mis vähendab ELi usaldusväärset ja meetmete tõhusust;
- G. arvestades, et EL on oma sanktsioonipoliitikat sageli kohaldanud ebajärjekindlalt – kolmandaid riike, kelle käitumine inimõiguste ja demokraatia küsimustes on ühesugune, on koheldud erinevalt – ning et ta on seetõttu pälvinud kriitikat topeltstandardite kohaldamise eest;
- H. arvestades, et infotehnoloogia arenguga seoses muutuvad riigipiirid üha vähem oluliseks ning see vähendab üleilmastavas maailmas suutlikkust isoleerida mõni riik või selle ladvik;
- I. arvestades, et enamik riike, kelle suhtes sanktsioone kohaldatakse, kuuluvad ühtlasi kõige rohkem rahvusvahelisest süsteemist isoleeritud riikide hulka ja nimelt nende riikide ühiskond saaks muutusi soodustavast suuremast rahvusvahelisest avatusest kõige enam kasu; arvestades, et mõningatel juhtudel võib teatavate üksikisikute vastu suunatud piiravatel meetmetel olla hoiatav ja psühholoogiline mõju;
- J. arvestades, et otsus ELi sanktsioonide kohaldamise kohta tuleks vastu võtta alles pärast seda, kui on põhjalikult hinnatud, missugune moodus on konkreetses riigis demokraatlike muutuste teostamiseks kõige tõhusam; arvestades, et otsusele tuleks alati lisada sellekohane põhjendus;
- K. arvestades, et Euroopa Liit köidab paljusid autoritaarseid juhte ja nendega seotud isikuid investeeringute, varahalduse ja panganduse ning tervishoiuteenustega ning kui koht, kus saab vabalt reisida ja vabalt kulutada varasid, mille nad sageli on omandanud kahtlasel viisil;

- L. arvestades, et võimalus kasutada võimu oma rikkuse suurendamiseks, muu hulgas sageli riigivara omastades või seda oma isikliku kontrolli all hoides, on autoritaarsetele juhtidele stiimul ja suurendab nende väljavaateid võimu haarata ja seal püsida; arvestades, et on vaja täiendavaid uuringuid, et vähendada igasugust seost välismaise arenguabi või muu abi ning autoritaarsete juhtide ja nende lähikondsete rikkumise vahel;
- M. arvestades, et ilma kooskõlastatud meetmeteta on raske saada täpseid andmeid autoritaarsete juhtide ELis asuvate varade kohta ja EL peab visalt jätkama nende hankimist;
- N. arvestades, et sanktsioonid mõjutavad juhte juhul, kui avaldatakse survet neile isiklikult nii, et see piirab nende võimalusi raha liigutada, investeerida ja juurdepääsu finantsvaradele, kitsendab reisimisvõimalusi ning juurdepääsu teatavatele kaupadele ja teenustele või diplomaatilisele esindatusele;
- O. arvestades, et rahvusvaheliste ja piirkondlike toimijate paljususe tõttu on vaja, et nende vahel toimuks dialoog ning oleksid olemas nende omavahelise konsulteerimise ametlikud ja mitteametlikud mehhanismid;
- P. arvestades, et autoritaarsete režiimide suhtes teostatava tõhusa poliitika oluline osa on tasakaal selget sõnumit ning konstruktiivseid, jõu kasutamist vältivaid lahendusi edastava survediplomaatia (sealhulgas piiravad meetmed) ning ELi ja liikmesriikide välispoliitika vahendite vahel, milles eelistatakse kriitilist ja progressiivset dialoogi isolatsioonile;
- Q. arvestades, et teistmismenetlus, millega sanktsioone saab laiendada, pehmendada või lõpetada vastavalt nende juhtide tegevuse muutumisele, kelle vastu sanktsioonid on suunatud, on väga tähtis selleks, et piiravad meetmed oleksid tulemuslikud, ning see menetlus tuleb läbi viia rangelt ja strateegiliselt;
- R. arvestades, et piiravad meetmed peavad olema kooskõlas inimõiguste, rahvusvahelise humanitaarõiguse, nõuetekohase menetluse, proportsionaalsuse ja tõhusa õiguskaitse õiguse põhimõtetega ega tohi mingil juhul tabada sanktsioonide all olevate riikide kõige kaitsetumaid elanikerühmi;

1. edastab nõukogule järgmised soovitusel:

Selgemate määratluste sõnastamine

- a) töötada Euroopa Parlamendiga konsulteerides välja selged ja mõõdetavad kriteeriumid, millal piiravaid meetmeid kohaldada, selliste meetmete eesmärgid, kohaldatavate sanktsioonide vorm, nende perioodilise hindamise suunised ja järgitav teistmismenetlus; koostada kriteeriumid selliselt, et paraneks ELi sanktsioonide järjepidevus ja usaldusväärsus, kuid säiliks piisav paindlikkus operatiivtasandil, mis võimaldaks liidul kasutada sanktsioone välistegevuse mõjusa vahendina;
- b) määrata selgelt ja otseselt kindlaks, kelle suhtes kohaldada sanktsioone, kui tegemist on mittetoimiva riigi või valitsusvälise osalejaga – kuigi on hästi teada, et need struktuurid on sageli läbipaistmatud;

- c) vaadelda sanktsioone laiemas poliitilises kontekstis, määrates kindlaks püsiva demokraatiseerimisprotsessi konkreetsed lühi- ja pikaajalised eesmärgid;
- d) tunnistada, et sanktsioonid ei ole omaette eesmärk, ning nende kohaldamise kõrval ette näha selged ja saavutatavad võrdlusalused sanktsioonide lõpetamiseks;
- e) toetada järjepidevalt Rahvusvahelise Kriminaalkohtu tööd, tagades kohtumenetluste ja otsuste nõuetekohase arvessevõtmise ELi sanktsioonide poliitikas;
- f) nõuda, et ELi liikmesriigid rakendaksid karistamatuse ja inimsusevastaste kuritegude vastu võideldes üldkehtiva jurisdiktsiooni põhimõtet, et parandada rahvusvahelist kriminaalõigussüsteemi;

Tõhusa sanktsioonide poliitika kujundamine

- g) kohustada ELi 27 liikmesriiki tegema üksteisega võimalikult tihedat koostööd ja saavutama võimalikult suure koostoime, kutsuda neid üles autoritaarseid režiime ühtselt ja järjekindlalt hukka mõistma ning järgima sealjuures ELi ühtset ja terviklikku lähenemisviisi;
- h) tunnistada, et rahvusvaheliselt kooskõlastamata sanktsioonid võivad hakata töötama seatud eesmärkide vastu, kahjustada Euroopa sanktsioonipoliitika läbipaistvust, usaldusväarsust ja järjekindlust ning tugevdada neist mõjutatud režiime või vähendada ELi ja liikmesriikide usaldatavust ja suhtelist vabadust pidada läbirääkimisi asjaomaste riikidega; tagada selgete menetluste abil liikmesriikide vahel parem kooskõlastatus ja teabevahetus;
- i) rakendada kehtivat sanktsioonide süsteemi karmilt ja järjepidevalt, püüdes vältida topeltstandardite kohaldamist ning laiendades nende kohaldamisala nii, et see hõlmaks põhiõiguste, eriti usu- ja sõnavabaduse rikkumisi; tagada, et Euroopa Majanduspiirkonda kuuluvad riigid ja Euroopa Liiduga ühinemist taotlevad riigid rakendaksid samuti piiravaid meetmeid ning vahetaksid asjasse puutuvat teavet ELiga;
- j) võtta kasutusele sanktsioone või piiravaid meetmeid, mis on eesmärgipärased ja sellega proportsionaalsed ning millega püütakse mõjutada üksnes repressiiv- või kuritegelike režiimide vastutavat ladvikut ja mittetoimivate riikide vastutust kandvaid valitsusväliseid osalejaid ning vähendada võimaluse korral nende negatiivset mõju tsiviilelanikele ja eriti neist kõige haavatavamatele;
- k) tagada, et arenguks või muudeks eesmärkideks ette nähtud välisabi ei muutuks lõpuks autoritaarsete juhtide ja nende siseringi rikastumise ajendiks;
- l) tagada võimaluse korral, et sanktsioonide poliitikaga kaasneks asjaomase riigi kodanikuühiskonna toetamine; parandada olukorra hindamise etapi kvaliteeti ja läbipaistvust, nii et saaks täpselt määrata antava abi suurust ja paikapidavalt hinnata selle tegelikku panust kodanikuühiskonna vajaduste rahuldamisesse;
- m) tagada, et piiravate meetmete või sanktsioonide üle otsustamisel ei kasutata topeltstandardeid ning et meetmeid või sanktsioone kohaldataks sõltumata poliitilistest, majandus- ja julgeolekuhuvidest;

- n) tagada, et piiravad meetmed, mis kitsendavad Euroopa äriühingute turustustegevust riikides, kellele sanktsioonid on kehtestatud, ei tuleks kasuks kolmandate riikide konkurentidele;
- o) tagada, et liikmesriigid, nagu ka ELi esinduste ja delegatsioonide juhid oleksid tihedalt seotud piiravate meetmete ja nende tagajärgede kavandamise, rakendamise, järelevalve ja hindamise protsessiga kohapeal, andes omapoolse panuse mõjuhinnangusse, mis muudab ELi kohaloleku oluliseks; tagada, et vajalik teave edastatakse viivitamata Euroopa Parlamendile;
- p) tagada, et riikides, mille suhtes on piiravad meetmed kehtestatud, kaasatakse peamised demokraatia ja inimõiguste eest võitlejad piiravate meetmete kavandamise, rakendamise ja hindamise protsessi;
- q) teha Euroopa välisteenistuse ja komisjoni asjaomastele struktuuridele ülesandeks koostada enne ja pärast sanktsioonide võtmist põhjalikke analüüse asjaomase riigi majandus- ja sotsiaalstruktuuri olukorra kohta, uurides nii kõigi erimeetmete otsest ja kaudset mõju antud ühiskonna poliitilistele ja sotsiaalmajanduslikele valdkondadele, samuti arvestada kaasnevat mõju ärieliidile, kodanikuühiskonna rühmadele, poliitilisele opositsioonile ning isegi reformimeelsetele jõududele valitsuses;
- r) teha RELEX/Sanktsioonide üksusele ülesandeks täita volitust viia läbi sanktsioonide võtmist käsitlev teadusuuring, hinnata olemasolevaid sanktsioone, töötada välja piiravate meetmete kohaldamise ja rakendamise parimad tavad ning anda tulemustest nõukogule ja Euroopa Parlamendile korrapäraselt aru;
- s) teha ELi õigus- ja muudele vastavatele teenistustele ülesandeks anda nõukogule soovitusi vajalike ettevaatusabinõude võtmiseks, et hoida ära asjaomaste isikute sanktsioonidest kõrvalehoidumist;
- t) teha Euroopa välisteenistusele ja komisjonile ülesandeks töötada välja terviklikum lähenemisviis, milles võetakse arvesse sanktsioonide väljatöötamise, rakendamise ja läbivaatamisega seotud erioskuste ja teadmiste jagamist;
- u) teha nõukogule ja komisjonile ülesandeks eraldada piisavalt aega ja vahendeid, värvata vastavate riikide asjatundlikke eksperte ja inimõigustele spetsialiseeruvaid töötajaid sanktsioonide kavandamisele eelnevateks analüüsideks ning sanktsioonide tõhususe hindamiseks;
- v) teha komisjonile ja liikmesriikidele ülesandeks kooskõlastada liikmesriikide pädevusse kuuluvat relvaembargode rakendamist;
- w) teha komisjonile ja liikmesriikidele ülesandeks anda igal aastal aru, kuidas sanktsioonide rakendamine on läinud ja kui tõhusaks need on osutunud;
- x) kutsuda Prantsusmaad ja Ühendkuningriiki ning kõiki ELi liikmesriike, kes on ÜRO Julgeolekunõukogu mittealalsed liikmed, üles kasutama piisavalt veenmisjõudu, et tagada ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonide täpne ja põhjalik rakendamine;

y) kaaluda, kas vajaduse korral kasutada kahepoolsetes kaubanduslepingutes sätestatud oluliste tingimuste klausleid, mis lubavad ELil kehtestada sanktsioone inimõiguste ja demokraatlike põhimõtete rikkumise pärast, ning ellu viia ühtset Euroopa välispoliitikat, et toetada autoritaarsete režiimide vastu suunatud meetmeid;

Sidusa poliitika järgimine ELi piires

z) teha ELi liikmesriikidele ülesandeks avaldada, kui sanktsioonide loetellu kuuluvatel isikutel on ainelist ja finantsvara nende riigi piires ning selle vara ligikaudne väärtus ja asukoht; kutsuda ELi liikmesriike üles tegema koostööd asjakohase teabe vahetamisel, kasutades selleks näiteks olemasolevaid kriminaaltulu jälitamise talitusi ja kriminaaltulu jälitamisega tegelevate asutuste vahelist Camdeni võrgustikku (CARIN); tõhustada ELi liikmesriikide koostööd selliste varade kindlakstegemisel ja konfiskeerimisel;

aa) teha kõigile ELi liikmesriikidele ülesandeks tagada järgmiste suunatud finantsalaste sanktsioonide või piiravate meetmete kohaldamine:

- direktiivi 2005/60/EÜ (rahandussüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta) kohustuslikus korras kohaldamine sanktsioone kandvate diktaatorite või nendega seotud füüsiliste ja juriidiliste isikute kõigi katsete suhtes avada kontosid või hoiustada raha, sest see raha on saadud kuritegelikul teel, varguse ja pettuse abil; võimaluste uurimine ennetusmehhanismi loomiseks, mille abil saaks piirata ebaseaduslike riiklike vahendite või varade sissevoolu ELi finantseerimisasutustesse;
- laenu andmisest keeldumine, meetmete karmistamine laenude tagasimaksmiseks ja hoiuste külmutamine, et kindlustada ka tegelikult, et meetmed võtavad asjaomastelt isikutelt ja üksustelt igasuguse juurdepääsu kõigile finantsteenustele kogu ELi jurisdiktsioonis;

ab) tagada, et piiravaid majandus- ja finantsmeetmeid, sh suunatud finantssanktsioone, kohaldavad kõik liidus tegutsevad isikud ja üksused, k.a kolmandate riikide kodanikud, samuti liidu kodanikud või majandusüksused, kes tegutsevad väljaspool ELi piire, kuid on registreeritud või asutatud ELi liikmesriigi õiguse alusel;

ac) tagada, et sanktsioone kandvatel juhtidel ning nendega selgelt seotud füüsilistel ja juriidilistel isikutel keelatakse karmilt omada vara ja kinnisvara ELi territooriumil;

ad) teha ELi liikmesriikidele ülesandeks keelata koolidel ja kõrgkoolidel, mõttekodadel ja muudel akadeemilistel asutustel võtta vastu rahastamist, stipendiume ja annetusi sanktsioone kandvatelt juhtidelt ning nendega seotud füüsilistelt ja juriidilistelt isikutelt ning kehtestada erarahastamist käsitlevad läbipaistvuseeskirjad;

ae) teha ELi liikmesriikidele ülesandeks keelata spordiühingutel (sh jalgpalliklubidel) ja heategevusorganisatsioonidel võtta vastu rahastamist, stipendiume ja annetusi sanktsioone kandvatelt juhtidelt ning nendega seotud füüsilistelt ja juriidilistelt isikutelt;

af) teha liidule ja ELi liikmesriikidele ülesandeks järgida rangelt sanktsioone kandvate isikute muudel kui humanitaarpõhjustel reisimise keeldu ELis;

ag) teha ELi liikmesriikidele ülesandeks viia aktiivselt läbi uurimistoiminguid ja vajaduse korral vastutusele võtta ELi kodanikud või juriidilised isikud, kes on aidanud sanktsioone kandvatel juhtidel ja nendega seotud isikutel kõrvale hiilida või hoiduda sanktsioonidest, mis on nende suhtes seaduslikult kehtestatud;

Tegevus kolmandates riikides

ah) teha ELile ülesandeks koguda rahvusvahelist toetust oma poliitikale ja luua koalitsioone, eelkõige asjaomaste piirkondade mõjukate osaliste ja rahvusvaheliste organisatsioonide hulgas, ning täielikult kaasata Euroopa Parlament sellesse protsessi;

ai) teha ELile ülesandeks suurendada legitiimsust ning tagada laialdane avalik ja poliitiline toetus oma poliitikale, sealhulgas piiravatele meetmetele ja sanktsioonidele, seda nii ELis kui ka rahvusvaheliselt, eeskätt sanktsioone kandvate režiimidega maades, ning kaasata Euroopa Parlament täielikult sellesse protsessi;

aj) nõuda, et juhul, kui ÜRO Julgeolekunõukogu ei ole kehtestanud sanktsioone või piiravaid meetmeid, teeks EL koostööd sanktsioone rakendavate riikidega teabe jagamise ja meetmete kooskõlastamise eesmärgil, et tagada võimalikult suur mõju rahvusvahelisel tasandil ja maksimeerida ELi sanktsioonide rakendamise tõhusust;

ak) teha asepresidendile ja kõrgele esindajale, esinduste juhtidele ja Euroopa välisteenistusele ülesandeks anda sanktsioone kandvatele isikutele selgelt teada, mida neilt nõutakse, ning seada selleks täpsed ja saavutatavad eesmärgid, et motiveerida positiivseid muutusi ja pakkuda asjakohast tehnilist abi;

al) teha liikmesriikidele ülesandeks jagada muude riikide, ELi asjaomaste asutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonidega teavet asjaomaste isikute kohta, kuivõrd see on seadusega lubatud;

am) teha liikmesriikidele ülesandeks tagada, et mõistlikul määral oleks üldsusele kättesaadav teave siseriiklike meetmete kohta seoses kohaldatavate piiravate meetmetega;

an) teha nõukogule ülesandeks põhjalikult konsulteerida Euroopa Parlamendiga sanktsioonide läbivaatamise protsessis ning paluda Euroopa Parlamendil anda oma panus poliitikajuhiste ja ELi sanktsioonide alase üldisema poliitika kujundamisse;

ao) tuletab meelde, et survediplomaatiaga peavad kaasas käima ka positiivsed meetmed, nagu arenguabi, jätkusuutlik majanduskoostöö ja kodanikuühiskonna toetamine;

ap) lisada sanktsioonidele ja nende hindamisele meetmed, mis rajanevad koostööl ja dialoogil kodanikuühiskonna organisatsioonidega ja sihtriikide inimestega ning mille eesmärk on tugevdada või arendada kõnealuses riigis demokraatia ja inimõiguste austamist;

aq) püüda vabastada külmutatud ja konfiskeeritud varad, et need võimalikult ruttu tagasi anda asjaomastele riikidele nende elanike hüvanguks;

2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev soovitus nõukogule ning teavitamise eesmärgil komisjonile ja Euroopa välisteenistusele.

SELETUSKIRI

Autoritaarsed juhid ja nende lähikondlased, kellel on ELis varasid

1. Hinnanguliselt on viimasel kahel kümnendil Põhja-Aafrika riikidest (Alžeeria, Maroko ja Tuneesia) välja viidud 150 miljardit USA dollarit¹.
2. Hinnanguliselt on Egiptuses Hosni Mubarak ja tema perekonna isikliku vara suurus 50 ja 70 miljardit USA dollarit, mis on peamiselt investeeritud ELi ja USAsse².
3. Londoni Majanduskooli direktor astus tagasi pärast seda, kui tuli ilmsiks, et kool on sõlminud 2,2 miljoni naela suuruse lepingu Liibüa avalike teenistujate koolitamiseks³.
4. Lisaks maksti majanduskoolile 20 000 naela Liibüa peaministri Al-Mahmudi koolituse eest; Al-Mahmudi on mainitud ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis 1970 muu hulgas inimõiguste jämeda ja süstemaatilise rikkumise tõttu, sealhulgas rahulike meelevaldajate mahasurumine⁴.
5. Kaddafi režiimi vara väärtus ELis, eriti Ühendkuningriigis (eraomand) on hinnanguliselt mitmeid miljardeid⁵.
6. Kim Il Jongil on ligikaudu 4 miljardit USA dollarit Euroopa pankades⁶.
7. Sudaani presidenti Omar al-Bashiri arvatakse olevat naftabuumi ajal riigist kõrvale toimetanud 9 miljardit USA dollarit, millest suur osa on paigutatud Ühendkuningriigi pankadesse⁷.

¹ BBC World Service, 18. jaanuar 2011.

² IHS Global Insight Report.

³ The Guardian, 4. märts 2011.

⁴ ÜRO Julgeolekunõukogu 26. veebruari 2011. aasta resolutsioon 1970.

⁵ CNBC, 22. august 2011.

⁶ "Kim Jong-il keeps \$4bn 'emergency fund' in European banks", *The Daily Telegraph*, 14. märts 2010.

⁷ Rahvusvahelise Kriminaalkohtu peaprokurör Luis Moreno Ocampo.

31.3.2011

ETTEPANEK VÕTTA VASTU SOOVITUS NÕUKOGULE B7-0235/2011

vastavalt kodukorra artikli 121 lõikele 1 esitanud Graham Watson fraktsiooni S&D nimel

Kooskõlastatud poliitika väljatöötamine seoses autoritaarsete režiimidega, mille juhtide isiklike ja majandushuvidega seotud ELis toimuva tegevuse suhtes kohaldatakse ELi piiravaid meetmeid

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Lissaboni lepingu jõustumist ja Euroopa välisteenistuse asutamist,
 - võttes arvesse Lissaboni lepingu artikleid 6 ja 21 ning Euroopa Parlamendi varasemaid resolutsioone liidu ühiste väärtuste, põhihuvide ja terviklikkuse kaitsmise kohta kooskõlas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja põhimõtetega,
 - võttes arvesse nõukogu suuniseid piiravate meetmete (sanktsioonide) rakendamise ja hindamise kohta ELi ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames¹,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 121 lõiget 1,
- A. võttes arvesse hiljuti Lähis-Idas toimunud rahutusi, mis on tõestanud, et autoritaarsete valitsuste vastu, mille suhtes juba kohaldatakse ELi piiravaid meetmeid, vajatakse sidusamat ja tõhusamat strateegiat,
- B. arvestades, et autoritaarsete juhtide isiklik vara on sageli saadud korrupsiooni teel ning oma rahva ja loodusvarade ekspluateerimise tulemusel;
- C. märkides, et autoritaarsed juhid kasutavad sageli seda vara oma võimu kindlustamiseks ja rahva rõhumiseks;
- D. olles teadlik, et üks tõhus vahend autoritaarsete juhtide vastu oleks takistada neil kasu saamast korrupsioonist ja ära lõigata nende võimalused raha üle kanda;
1. edastab nõukogule järgmised soovitused:
- a) süvendada ja tugevdada piiravaid meetmeid teadaolevate autoritaarsete režiimide suhtes, suunates neid ka nende isikliku ja majandustegevuse vastu ELis;

¹ Euroopa Ülemkogu, Brüssel, 2. detsember 2005, 6749/05 PESC 159 FIN 80.

- võtta autoritaarsetelt juhtidelt ja nende lähimatelt liitlastelt õigus omada vara või raha ELi riikides
 - takistada autoritaarsetel juhtidel ja nende lähimatel liitlastel nende pereliikmete koolitamist ELi riikides
 - takistada autoritaarsetel juhtidel ja nende lähimatel liitlastel reisimist ELis
 - keelata autoritaarsetel juhtidel ja nende lähimatel liitlastel tegelda oma majandusasjadega ELis;
- b) aktiivselt kaasata kolmandaid riike selles lähenemisviisis osalema;
2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev soovitus nõukogule, komisjonile ja liikmesriikidele.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÖPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	20.12.2011
Lõpphääletuse tulemus	+: 54 -: 2 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Pino Arlacchi, Bastiaan Belder, Frieda Brepoels, Elmar Brok, Tarja Cronberg, Arnaud Danjean, Mário David, Michael Gahler, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Takis Hadjigeorgiou, Richard Howitt, Anneli Jäätteenmäki, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Vytautas Landsbergis, Ryszard Antoni Legutko, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Mario Mauro, Kyriakos Mavronikolas, Francisco José Millán Mon, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Kristiina Ojuland, Alojz Peterle, Hans-Gert Pöttering, Cristian Dan Preda, Tokia Saïfi, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Werner Schulz, Marek Siwiec, Hannes Swoboda, Inese Vaidere, Geoffrey Van Orden, Kristian Vigenin, Sir Graham Watson
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Laima Liucija Andrikiienė, Elena Băsescu, Tanja Fajon, Kinga Gál, Elisabeth Jeggle, Othmar Karas, Monica Luisa Macovei, Norbert Neuser, Judith Sargentini, Marietje Schaake, Traian Ungureanu
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Eider Gardiazábal Rubial, Siiri Oviir